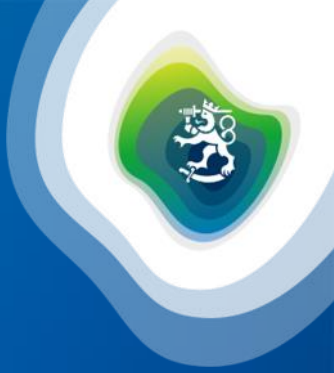

Tyhjien tuotantorakennusten uusi elämä

Maarit Hellstedt

Projektipäällikkö, Maaseudun kehittämissyksikkö

Maaseutuparlamentti 29.9.2021

Projektin lähtökohdat

- Aihe Maa- ja metsätalousministeriöltä
- Toive: Mahdollisimman innovoivia ideoita ilman rajoitteita
- Agri -021 projektityö
  - Toteuttajat: Mirva Härkänen, Helmi Polmio ja Sofia Sohlberg
  - Ohjaajat: Tapani Kivinen ja Leena Rantamäki-Lahtinen

Tavoitteet

- Tyhjille maatalousrakennuksille uusi käyttötarkoitus, joka vastaa tilan ja/tai tarpeen kysyntään
- Luoda laajemmin sovellettavissa oleva malli käyttötarkoituksen etsintään

Menetelmä

Aivoriihimenetelmä + SWOT-analyysi

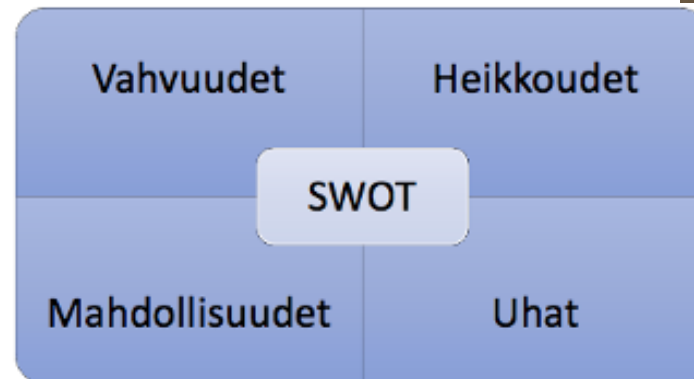
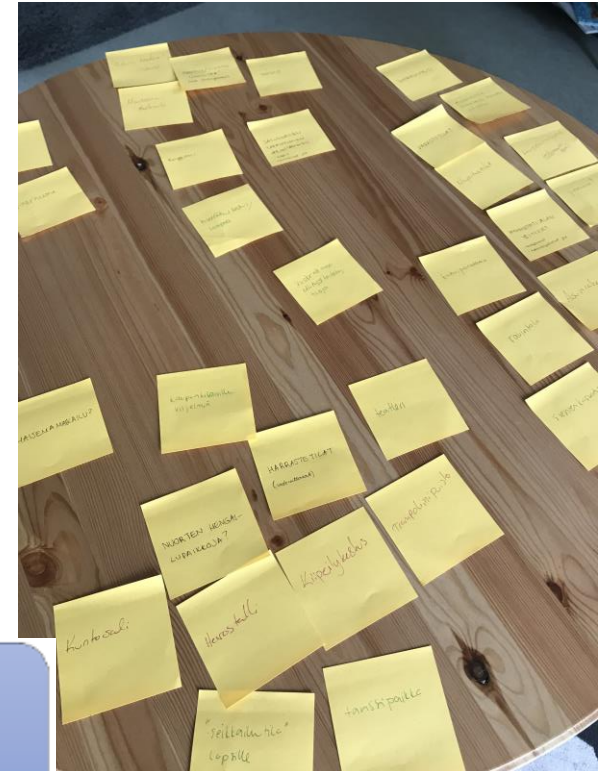
--> Aivoriihi luovaan ideointiin

--> SWOT-analyysi ideoiden tarkempaan tarkasteluun

- Toteutettiin työpajana ryhmän opiskelijoiden kesken

- Aivoriihityöpajan vaiheet

1. Menetelmään tutustuminen
2. Ongelman asettaminen ja rajaaminen
3. Raakaideointi
4. Arviointivaihe
5. Valintavaihe

Ideat ryhmiteltyinä teemoihin

Kaupalliset ratkaisut

Suoramyynti
Ravintola
Kahvipaahatamo
Panimo
Kahvila
Leipomo

Tuotantotila pinoafoods
tapaiselle yritykselle

Sienien kasvatus

Kirpputori

Vuokrattavia
etätyöskentelytiloja

Varastotilat

Kierrätyskeskus / komposti

Hyvinvointialanyrökset
(Kampaamot, hierontapalvelut
ym.)

Kaupparakennukset
(Tokmanni ym.)

Säilytysratkaisut

Museo
Maisemamatkailu
Historiakeskus - Fiskars

Oleminen

Juhlatilat
Majoitustilat
Asuinrakennukset
Hevostalli (yksiytinen tai
yrittäjä)

Harrastetoiminta

Vuokrattavat harrastetilat
(pohjalvively kaupungilaisille)
Nuorten oleskelutilat
Kuntosali
Lasten seikkailupuisto/tila
Kipeilykeskus
Tanssisali
Teatteritoiminat
Trampoliinipuisto
Kesäteatteri
Leiritoininta

Yleishyödyllinen toiminta

Julkinen sauna
Kirjasto
Viherhuone
Opetus/sivistystoiminta
Teatteri
Ulkoilupalvelut
(Välinevuokraus,
ohjattutoiminta)
Tapahtumat (festarit,
markkinat ym.)

Esimerkkejä SWOT -analyyseistä

Idean nimi: Vuokrattavat tilat harrastuskäyttöön (varastot, harrastetilat, siirtolapuutarha/palsta)

Vahvuudet: <ul style="list-style-type: none"> -Matalankynnyksen toimintaa (vuokraajalla vastuu käytöstä) - Aktiivinen panos matala -Pitkän ajan vuokrasuhteet mahdollistaa sekä omistajalle että vuokraajalle varmuutta	Heikkoudet: <ul style="list-style-type: none"> -sijainti -Rakennuksen omat rajoitteet -Vuokralaisten väliset kemiaat
Uhat: <ul style="list-style-type: none"> -Kysyntä -Riippuvat vuokrasopimuksen ehdoista -Vuokraajat (asenne vuokrattavaan tilaan)	Mahdollisuudet: <ul style="list-style-type: none"> -Kaupungeissa kysyntää usein enemmän kuin tarjontaa (kaupunkilaisia ei haittaa esim. Ajaa pitkää matkaa varastolle)

Idean nimi: Elintarvikkeiden tuotanto (leipomo, panimo, tuotteiden kasvatusta, ruuan tuotanto)

Vahvuudet: <ul style="list-style-type: none"> - Kysyntä (tuotteet ja tilat) -tilan hyötykäyttö -Aloittelvien yritysten ei tarvitse investoida uusiin rakennuksiin	Heikkoudet: <ul style="list-style-type: none"> - Rakennusten soveltuvuus tilan tarpeisiin -Tuotannon aiheuttama rasite rakennuskelle (kosteus, mekaaninen kulutus) -Logistiset ongelmat
Uhat: <ul style="list-style-type: none"> -Elintarvikelainsäätö -Hyvieniasäädökset	Mahdollisuudet: <ul style="list-style-type: none"> -Toiminnan laajentamiselle mahdollisuuksia (myynti, kahvilat jne)

Pohdintaa tuloksista

- Työpajassa yhdistyivät luova ideointi sekä aikaisempi tieto
- SWOT analyyseistä nousi esille samoja elementtejä
  - Sijainti
  - Kysyntä
  - Rakennuksen kunto
  - Rakennustyyppi
  - Positiiviset lieveilmiöt
  - Arvot
- Jokainen case tulee tarkastella erikseen

Pohdintaa menetelmästä

- Aivoriihi menetelmä toimii tilanteissa, joissa pitää saada mahdollisimman paljon ideoita lyhyessä ajassa.
- SWOT-analyysi sopisi paremmin tilanteeseen, jossa on jokin tietty kohde.

Työpajassa nyt vain 3 jäsentä; työpaja toimisi paremmin isommalla ryhmällä

→ Menetelmäkokonaisuudessa potentiaalia!

Johtopäätökset

- Vanhoille rakennuksille on käyttöä ja niitä voidaan hyödyntää alkuperäisen käyttötarkoituksen ulkopuolella
- Uudelleen käyttö ja rakennusten uudistaminen tulee tehdä tarpeet ja kysyntä sekä rakennuksen rakenteelliset ja lainsäädännölliset tekijät huomioiden
- Rakennuksen uusiokäyttöä rajoittavat omistajan asenne, näkemys ja halukkuus
- Jatkossa toimiva tyhjien maatalousrakennusten tilastointi voisi helpottaa potentiaalisten rakennusten löytämistä
- Rakennusten uusiokäyttö voi lisätä maaseudun elinvoimaisuutta
- Projektissa käytetty aivoriihi toimiva työkalu uuden käyttötarkoituksen ideoinnissa

- Hankkeen raportti löytyy osoitteesta:

https://projektityo.files.wordpress.com/2021/06/tyhjien_maatalousrakennusten_uusi_elama.pdf

Aiheeseen liittyvä hyvä julkaisu myös maaseutuverkoston sivuilla:

Tuotantorakennusten uusiokäyttö maaseudulla

<https://www.maaseutu.fi/maaseutuverkosto/viestinta2/esitteet-ja-oppaat>

Kiitos mielenkiinnosta!

maarit.hellstedt@gov.fi

029 516 2083